

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

3 Eylül 2021 tarihinde, Şırnak İdil İlçesi Turgut Özal Mahallesi'nde, 7 yaşındaki Mihraç Miroğlu, bisiklet sürerken zırhlı aracın çarpması sonucu yaşamını yitirmiştir. Mihraç Miroğlu'nun yaşamını yitirmesine rağmen kazayı yapan polis memurunun ifadesi olaydan 3 gün sonra alınmış ve serbest bırakılmıştır. Kürt nüfusunun yoğun yaşadığı illerde, özellikle 20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL sonrasında, mahalle aralarında, huzuru ve güvenliği sağlamak iddiası ile 24 saat TOMA, Kirpi, Ejder, Akrep vb zırhlı araçlar gezmekte, bunlar çoğu zaman hız sınırını aşarak, yerleşim alanlarında ve şehrin olağan trafik akışında ciddi tehlikeler yaratmaktadır.

İnsan Hakları Derneği'nin 2019 yılında hazırladığı rapora göre, son 10 yılda Kürtlerin yaşadığı illerde zırhlı araç çarpması sonucu 16'sı çocuk 36 kişi hayatını kaybetmiş, 85 kişi de yaralanmıştır. Bölgede, gerekli tedbirler alınmadan, trafik kurallarına uymadan, kontrolsüz bir şekilde kullanılan zırhlı araçların yaptığı kazalar sonucu ölümler yaşanmaya devam etmektedir. İnsanların yaşam hakkını gasp eden, yararlanmalarına sebebiyet veren zırhlı araçları kullanan güvenlik güçleri hakkında etkin soruşturma yapılmaması, dava açılmaması, açılrsa bile açılan davaların sonuçsuz kalması bu kazaları sıradanlaştırmaktadır. Bunun sonucunda, güvenlik güçlerinin cezasızlık politikası ile adeta ödüllendirilmeleri ve sorumlu kamu yöneticilerinin bu konuda sessiz kalmaları da yeni kazaların yaşanmasının önünü açmaktadır. Zırhlı araçların neden olduğu ölümlerin ve yaralanmaların yıllardır engellenmemesi, kamuoyunda büyük tepki çekmektedir. Bölge halkı ve demokratik kitle örgütleri, bu hukuksuzluğa karşı uzun yıllardır mücadele vermekte ve hak arayışlarını sürdürmektedir.

Yaşama hakkı en temel insan hakkıdır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde, yaşama hakkı dokunulmaz hak olarak kabul edilmektedir. Anayasa'nın 17.maddesi "Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir." Demektedir. Eşit yurttaşlık

çerçevesinde, din, dil, ırk ayrımı olmadan Türkiye’de yaşayan vatandaşlarının yaşam hakkını korumak Devletin öncelikli görevidir. Bu nedenle; zırhlı araçla ölüme ve yaralanmaya sebep olan güvenlik görevlileri için etkin soruşturmaların yapılması, cezasızlık politikalarına son verilmesi, daha fazla ölümlerin olmaması için zırhlı araçların yerleşim alanlarında kullanılmasının engellenmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kürt nüfusun yoğun yaşadığı bölgede, sivil yerleşim alanlarında, dar sokaklarda, zırhlı araçların devriye gezmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Meydana gelen ölümlü kazalar göz önüne alınarak, zırhlı araçların kontrolsüz bir şekilde sokaklarda gezmelerinin özellikle çocuklar, kadınlar ve yaşlıların yaşam hakkını ihlal ettiğini düşünmüyor musunuz? Bu hak ihlallerini durdurmak için Bakanlığınızın çalışmaları olacak mıdır?
- 3- Zırhlı araç çarpması sonucu meydana gelen ölüm ve yaralanmalarda etkin soruşturma ve yargılama yapılmakta mıdır? Zırhlı araç çarpması sonucu meydana gelen ölümlerin nedeninin kaza yapan güvenlik güçlerinin adeta cezasızlık politikası ile ödüllendirilmek olduğu iddiaları konusunda açıklamanız olacak mıdır?
- 4- Kurallara uymadan, yerleşim alanlarında zırhlı araç kullanan kişiler, eylemlerinin sonucunda ölüme ve yaralanmaya sebep olabilecekleri konusunda eğitim verilmekte midir?
- 5- Zırhlı araçla kaza yapan kişiler hakkında “olası kast” ile soruşturma açılması durumunda bu kazaların engellenebileceği iddiaları konusunda Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapacak mısınız? Bu konuda Bakanlığınızın açıklaması olacak mıdır?
- 6- Zırhlı araçlar Türkiye’nin batı şehirlerinin dar sokaklarında devriye gezmekte midir? Kürt nüfusun yoğun yaşadığı illerin dar sokaklarında gezmelerinin eşitlik ilkesine aykırı olduğunu düşünmüyor musunuz?
- 7- Zırhlı araçların şehir trafiğinde kullanıma elverişli olmadığı bilinmektedir. Bölgenin yol güzergâh ve trafik işaretlerinde zırhlı araçlara göre düzenleme yapılacak mıdır?
- 8- Son beş yılda zırhlı araç ile ölüme ve yaralanmaya sebep olan kaç kişi görevden alınmıştır?
- 9- Bakanlığınız verilerine göre son beş yılda Bölgede kaç kişi zırhlı araç çarpması sonucu yaşamını yitirmiş ya da yaralanmıştır?